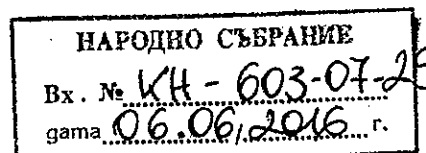

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№ 01.01-1.16.....
..... 06.06 2016 г.

ДО
Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
НА 43^{-ТО} НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № КН-653-09-33/12.05.2016 г.

СТАНОВИЩЕ

Относно: *Годишен доклад за дейността на Българската академия на науките (БАН), академичните институти и други самостоятелни звена през 2015 г.*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАМЯНОВА,

Годишният доклад отразява усилията на БАН за повишаване на качеството и ефективността на научните изследвания и приноса ѝ в процеса на изграждане на Европейското научноизследователско пространство.

Годишният доклад отразява извършените разходи за 2015 г., възлизащи на 136 353 562 лв., в т.ч. 111 222 988 лв. в отчетна област „Бюджет“. За изпълнение на фундаменталните и научно-приложните изследвания през 2015 г. звената на БАН са привлекли допълнително финансиране в размер на 31 885 019 лв. за научни разработки от България, както следва:

- от Фонд „Научни изследвания“ - 1% (338 306 лв.);
- от министерства и ведомства -74% (23 532 052 лв.);
- от търговски дружества – 25% (8 014 661 лв.).

В сравнение с 2014 г. се наблюдава спад в допълнителното финансиране на научните разработки от български източници. Най-голям дял има финансирането от министерства и ведомства (74%), което е показател за приноса на научния и експертния потенциал на Академията в работата на държавните институции при решаване на важни за страната ни икономически, социални и културни въпроси. Добре застъпена е и практиката за финансиране на науката от бизнеса, което се е увеличило с около 6% спрямо 2014 г. Наблюдава се спад на финансирането от Фонд „Научни изследвания“, където предоставеното финансиране е намаляло от близо 19% през 2014 г. на 1% през 2015 г. Това се дължи на структурните промени и други проблеми в управлението на Фонда.

За международното научно сътрудничество е получено допълнително финансиране в размер на 15 110 213 лв. за участие в програмите на ЕС за научни изследвания и технологично развитие, програмата НАТО, ЮНЕСКО, УНИЦЕФ, асоциации, академии, фондации и търговски дружества, като най-високо е процентното съотношение на допълнителното финансиране (в порядък на 58%) по програми на ЕС.

За отчетния период по Седма рамкова програма продължи изпълнението на около 25% от проектите. Научните колективи на Академията са се присъединили към 15 нови акции по програма КОСТ.

По отношение на Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ трябва да се отбележи, че през 2015 г. са сключени 23 нови договора на стойност 3,25 млн. евро, като общият брой на проектите по програмата е 32, а договорената сума за изпълнението им е общо 4 млн. евро.

Въпреки значителния ръст БАН не използва достатъчно научния капацитет за участие в „Хоризонт 2020“.

Като резултат от научната дейност през отчетния период са публикувани 9 183 научни статии, монографии и помагала. Показател за значимостта на постигнатите резултати от научните изследвания са публикациите в реферирани и индексирани научни издания в световната система за рефериране и индексиране. За 2014 г. те са 3 388 бр., или близо 40% от всички публикации, което показва, че този индикатор е сравнително устойчив през последните години и е доказателство за значимото място, което заемат учените от БАН в европейското и световното научноизследователско пространство. Разпределението на публикациите в реферирани и индексирани издания по научни направления в проценти е, както следва:

- Информационни и комуникационни науки и технологии – 18%
- Енергийни ресурси и енергийна ефективност - 9%
- Нанонауки, материали и технологии – 21,9%
- Биомедицина и качество на живот – 12,5%
- Биоразнообразие, биоресурси и екология – 11,6%
- Климатични промени, рискове и природни ресурси – 5,7%
- Астрономия, космически изследвания и технологии – 4,2%
- Културно-историческо наследство и национална идентичност – 12,8%
- Човек и общество – 4,1%
- Общоакадемични помощни звена – 0,2%

И тук водеща роля имат публикациите в направление „Нанонауки, материали и технологии“, което още веднъж потвърждава ключовото значение на този приоритет за изграждане на икономика и общество, базирано на знанието. През 2015 г. научните публикации с адрес БАН са цитирани 36 810 пъти. В доклада не става ясно какъв източник е използван по отношение на брой публикации в реферирани научни издания и прилаганата методика на анализа.

През 2015 г. публикационната дейност на БАН бележи значителен ръст с около 30% в сравнение с 2014 г. – над 620 статии, 68 монографии и книги и над 221 научнопопулярни статии, както и 29 патента. За по-пълно представяне на дейността на БАН в това отношение би било добре докладът да съдържа информацията има ли подадени заявки за патенти в чуждестранни ведомства и съответно издадени международни патенти.

С оглед на по-цялостно представяне на потенциала на БАН в доклада трябва да се описват по-подробно обучението в докторантура и брой на зачислените през 2015 г. докторанти по видове научни направления и съотношението спрямо другите учени, броят постдокторантите и привлечените български учени от чужбина, броят на създадените научни мрежи, както и визията за развитието на научния потенциал.

През 2015 г. е продължила дейността си създадената през изминалите години мрежа от Регионални академични центрове, като към нея са се присъединили още два академични центъра – град Казанлък и град Смолян. Продължава тенденцията за тяхното разширяване с представители на образователни институции, бизнеса и местната власт, сформирани са екипи от учени и представители на бизнеса, които работят по конкретни договори. Тази инициатива на БАН е изключително полезна от гледна точка на укрепване на връзката наука - бизнес и създаване на предпоставки за социално-икономически ползи от съвместната работа с местните институции и по-голяма видимост на БАН за международната академична общност.

В доклада подробно е представена и дейността на Събранието на академиците и член-кореспондентите (САЧК), чиито членове активно участват в научноизследователската и научно-приложната дейност на БАН и университетите, в обучаването на студенти и докторанти, изготвят експертни оценки и др. Изброени са техните публикации, участията им в проекти и конференции, международни организации, програмни и организационни комитети, културни мероприятия – концерти и изложби. За постигане на изключителни постижения през 2015 г. на членовете на САЧК са връчени редица национални и международни отличия и награди.

Като национален център на духовността през отчетния период БАН е развил и активна обществена дейност. Проведени са множество събития – кръгли маси,

конференции, тематични дискусии, пресконференции, интервюта, изложби и др., посветени на значими национални и международни събития.

На базата на представения Годишен доклад за 2015 г. могат да се направят следните изводи:

1. Годишният доклад съдържа подробна информация за най-важните фундаментални и научно-приложни постижения по научни направления на всички звена на Академията, като следва да се отбележи, че в структурата на БАН работят институти, които със своята национална и международна дейност през 2015 г. са отчетели значителни приходи на финансови средства и трансфери и са постигнали завидна самостоятелност в управлението на своите ресурси.
2. Наблюдава се повишаване на ефективността от дейностите на БАН при решаване на важни задачи, свързани с икономическото и социалното развитие на страната, за запазване на националната идентичност и за развитие и утвърждаване на българската наука на световно ниво.
3. По отношение на съдържащата се в доклада статистическа информация – публикации в реферирани и индексирани издания и патенти, трябва да се посочат източниците на информация с оглед осигуряване на прозрачност, проверяемост и сравнимост на данните.
4. В годишния доклад за следващата година следва да се посочи разпределението на публичните средства, като се определи съотношението на средствата за научни изследвания към общите средства.
5. Би следвало институтите на БАН да предвидят в програмата си за следващата година мерки за стимулиране участието на учени и колективи в конкурсите на Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“.
6. Добре би било в доклада да се представи информация за участието на младите учени в научноизследователските и приложните проекти, като във връзка с това е подходящо да се предложи и визия за развитието на академичния състав, включително неговото подмладяване.

7. В изпълнение на чл. 7, ал. 3, т. 2 от Закона за насърчаване на научните изследвания е необходимо да се представи програма за следващата година на научните звена, включваща целите, мерките, финансовите инструменти и средства в съответствие с Националната стратегия за научни изследвания и Иновационната стратегия за интелигентна специализация.

Предвид гореизложеното Министерството на образованието и науката счита, че Годишният доклад за дейността на БАН за 2015 г. може да бъде приет. Трябва да отбележим, че в условията на динамично променяща се среда на реформи учените и изследователите от Академията извършват активна научна дейност за поддържане на висока компетентност, качество и конкурентоспособност на науката в България. При подготовката на годишния доклад за 2016 г. бихме препоръчали да бъде направен подробен анализ на резултатите по отношение на поставените цели и да бъде дефинирана визията за следващия период, което би дало по-добра възможност за проследяване на тенденцията, резултатността и приноса на Академията в общата национална стратегия за развитие.

МЕГЛЕНА КУНЕВА

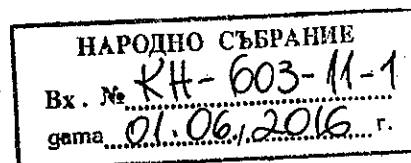
*Заместник министър-председател
по координация на европейските
политики и институционалните
въпроси и министър на
образованието и науката*

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на икономиката

Изх. № 02-00-55
Дата 31.05.2016

ДО

Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА

*Председател на
Комисия по образованието и науката*
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ОТНОСНО: Разглеждане на Годишен доклад за дейността на Българската академия на науките за 2015 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАМЯНОВА,

Във връзка с Ваше писмо за разглеждане на Годишен доклад за дейността на Българската академия на науките за 2015 г. бих искал да Ви уведомя, че съгласувам изготвения доклад със следното допълнение:

С любезното домакинство на БАН, и в израз на доброто съвместно сътрудничество и диалог между Министерство на икономиката и БАН, през 2015 г. бяха организирани поредица от тематични срещи, определящи за формирането на тематичния фокус на Иновационната стратегия за интелигентна специализация.

На 31 март 2015 г. от 14:00 ч. в Централно управление на БАН, гр. София, се проведе първата от серията тематични срещи като част от плана за действие по "Иновационната стратегия за интелигентна специализация" 2014-2020 в тематична област „Информатика и ИКТ“.

На 20-21 април 2015 г. в Централно управление на БАН, гр. София се проведоха три от серията тематични срещи като част от плана за действие по "Иновационната стратегия за интелигентна специализация" 2014-2020 г. в следните тематични области:

- **"Мехатроника и чисти технологии"** на 20.04. от 14.00 часа;
- **"Индустрия за здравословен живот и био-технологии"** на 21.04. от 10.00 часа;
- **"Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии"** на 21.04. от 14.00 часа.

На 24 април 2015 г. /петък/ от 14.00 часа в в Централно управление на БАН, гр. София се проведе тематична дискуссионна среща в област "Мехатроника и чисти технологии" на ИСИС.

На 26 май 2015 г. /вторник/ от 14.00 часа в Централно управление на БАН, гр. София се проведе тематична дискуссионна среща в област "Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии" на ИСИС.

На 13 май 2015 г. /сряда/ от 14.00 часа в Централно управление на БАН, гр. София се проведе тематична дискуссионна среща в област "Индустрия за здравословен живот и био-технологии" на ИСИС.

На 10 юни 2015 г. в Централно управление на БАН, гр. София се проведе публична дискусия на предварителните резултати като част от изпълнението на Плана за действие по "Иновационната стратегия за интелигентна специализация" (ИСИС) 2014-2020 г.

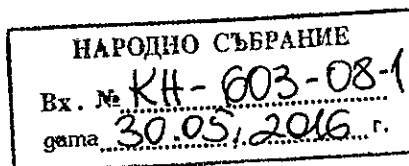
Срещите представляваха важна стъпка от процеса на предприемаческо откритие, при който на принципа отдолу-нагоре се определят насоките за иновационно развитие на страната ни. Широкият кръг участници, включващ представители както на администрацията и академичните среди, така и на бизнеса и неправителствените организации и индивидуални предприемачи спомогна за детайлизирането на 4-те национални области на специализация. Тематичните срещи бяха от изключителна важност за установяването на пресечната точка на научния потенциал с бизнес интереси за реализация на научния продукт. Именно във формата на широк обществен форум

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № 02-00-54 / 30.05.2016 г.

ДО

Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА В
43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № КН-653-09-33/12.05.2016 г.
Към наш № 02-00-54/13.05.2016 г.

Относно: *Годишен доклад за дейността на БАН за 2015 г.*

УВАЖАЕМА Г-ЖО ДАМЯНОВА,

Във връзка с постъпилата документация в Министерство на околната среда и водите с вх. № 02-00-54/13.05.2016 г. относно разглеждане в Народното събрание на Годишен доклад за дейността на БАН за 2015 г., изразяваме следното становище:

1. В доклада за дейността на БАН за 2015 г. текстовете за източници на финансиране не са обособени, нито са цитирани навсякъде. Например раздел 5.1 (стр. 45) съдържа споменаване само на програма HORIZON 2020, макар че различни институти на БАН са бенефициенти и по програми BG02 „Интегрирано управление на морските и вътрешни води“ и BG03 „Биологично разнообразие и екосистеми“, финансирани от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП). Проекти и финансиращи програми са цитирани на различни места в доклада. Препоръчваме или да се обособи такъв текст на едно място, или да се цитира финансиращия източник навсякъде при отчитането на съответните дейности (например на стр. 59, т. 5.1.5 в последното изречение на частта за Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания да се спомене, че методиките и индикаторите са изготвени по проект MetEcoSMAP, финансиран по програма BG03).

2. На стр. 59, т. 5.1.5 Биоразнообразие, биоресурси и екология, Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, в изречението „За нуждите на националната система за мониторинг на биоразнообразието (НСМБР) и по възложение на Изпълнителната агенция по околна среда са разработени методики за мониторинг и

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

оценка на състоянието на висши растения, мъхове и гъби.“ да се добавят безгръбначни животни, риби, земноводни и влечуги и да се посочи името на проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“, по който са разработени методиките. Броят на изготвените оценки за безгръбначни животни е 130, а не 132.

3. На стр. 61 в раздел 5.1.6 „Климатични промени, рискове и природни ресурси“ е цитиран проект „Проучване на трансграничните подземни водни тела между България и Гърция“, изпълняван от Геологическия институт на БАН и финансиран по Програма BG02. От текста не става ясно, че проектът все още се изпълнява и ще приключи едва в края на тази година. През 2015 г. е сключен договорът за безвъзмездна помощ и е стартирало изпълнението му. Описаните дейности и резултати не би следвало да се отчетат като изпълнени в рамките на 2015 г., а да се допълни, че ще бъдат завършени през 2016 г.

4. Различни институти на БАН са бенефициенти по 10 проекта, финансирани по програми BG02 „Интегрирано управление на морските и вътрешни води“ и BG03 „Биологично разнообразие и екосистеми“ на ФМ на ЕИП 2009-2014, а сумата на предоставената безвъзмездна помощ по сключените договори надхвърля 5 млн. евро. С изключение на цитирания в предишната точка проект на Геологическия институт на БАН, това не е указано никъде в доклада. На стр. 86 е упоменато единствено, че през 2015 г. е започнало изпълнението на 32 нови проекта по други програми на ЕС и сред изброените такива в скоби е споменато Европейското икономическо пространство. Това освен недостатъчно е и фактологически неточно, тъй като ЕИП не е програма на ЕС.

5. На стр. 83 текстът „Проектът ДУНАВ – “Danube WATER integrated management“ на НИМХ... “ следва да стане „Проектът ДУНАВ – “Danube WATER integrated management“ с участието на НИМХ... “. Водещ партньор по проекта бе румънското Министерство на околната среда, а бюджетът на Националния институт по метеорология и хидрология представлява около 3,3% от одобрения бюджет на проекта.

ИВЕЛИНА ВАСИЛЕВ

Министър на околната среда и водите

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЪР НА ТРАНСПОРТА, ИНФОРМАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ И
СЪБОЩЕНИЯТА

ДО

Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № КН-653-09-33/12. 05. 2016 г.

Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията	
София 1000, ул. "Дякон Игнатий" №9, тел. 9409/603 568 662 650	
Рег. №	02-00-62/26.05.16г.
Дата	

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	КН-603-07-26
дата	30.05.2016 г.

Относно: *Годишен доклад за дейността на Българската академия на науките (БАН) за 2015 г.*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАМЯНОВА,

Годишният доклад за дейността на БАН за 2015 г. съдържа детайлно описание на извършената от Академията работа по направления и институти. Представени са: значими постижения и резултати от фундаменталните и приложни научни изследвания; конкретни национални и оперативни дейности; участие в международни програми (напр. Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“, в която БАН е активен участник) и др. Обемът от изложената информация дава ясна картина за постигнатите резултати, положителните ефекти и възможните им приложения.

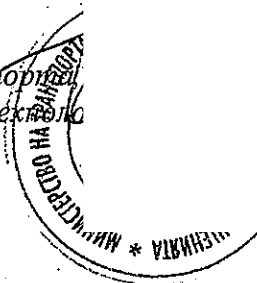
Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията подкрепя Годишния доклад за дейността на Българската академия на науките за 2015 г., със следните бележки:

- ✓ Предлагаме докладът да се допълни в част „Информационни и комуникационни науки и технологии“ с още една дейност – „Оценка и анализ на техническите, комуникационните и строителните аспекти при въвеждане в националното законодателство на разпоредбите на Директива 2014/61/ЕС за намаляване на разходите при разгръщане на високоскоростни електронни съобщителни мрежи“. Мотиви: Разработката е изготвена от БАН на основание на т. 2 „Насърчаване развитието на мрежи от следващо поколение“ от Меморандума за сътрудничество между Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Българската академия на науките.

- ✓ Предлагаме в т. 5.1.1. „Информационни и комуникационни науки и технологии“, стр. 48, „Лаборатория по телематика“ думите: „стратегията за киберсигурност на МТИТС“ да се заменят с „Националната стратегия за киберсигурност“. Мотиви: Проектът на Национална стратегия за киберсигурност „Кибер устойчива България 2020“ е изготвен от Междуведомствена експертна работна група, определена със заповед на министър-председателя на Република България.

С уважение,

Ивайло Московски
Министър на транспортните
информационните технологии

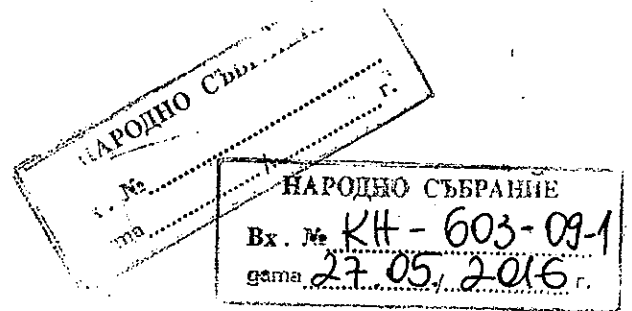

МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

София 1092, ул. "Дякон Игнатий" № 3, тел.: 92 20922; факс: 987 96 93

Към рег. № 01-00-44/ 27.05.2016 г.

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
КЪМ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИЛЕНА ДАМЯНОВА**

СТАНОВИЩЕ

**ОТ НИКОЛАЙ НЕНЧЕВ,
МИНИСТЪР НА ОТБРАНАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ОТНОСНО: Годишен доклад за дейността на Българската академия на науките за 2015 година.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Министерството на отбраната подкрепя годишния доклад за дейността на Българската академия на науките за 2015 година. Присъединява се към констатациите и изводите в доклада и споделя тревогата във връзка с финансирането на научната и изследователската дейност и трудностите при привличането на млади учени в системата на Българската академия на науките.

Министерството на отбраната и Българската академия на науките имат традиционно добри взаимоотношения и осъществяват сътрудничество при разработването на редица проекти и проблеми в интерес на сигурността и отбраната. Основа на ползотворната съвместна дейност на двете институции е подписаният Меморандум за сътрудничество по въпросите, свързани с националната сигурност и отбрана (2010 г.).

Министерството на отбраната винаги е разчитало на учени от различни институти на БАН при нужда от независима научна експертиза и оценка по

въпроси с обществена значимост, касаещи отбраната, сигурността и отбранителните продукти и технологии.

И през 2015 г. продължи тясното и ползотворно взаимодействие с Института по металознание, съоръжения и технологии „Академик Ангел Балевски”, с който е подписан рамков договор, с Института по космически изследвания и технологии, с Института по информационни и комуникационни науки и технологии, с Института за изследване на обществата и знанието, с Института по океанология, с Института по полимери, с Института за балканистика с Център по тракология, с Центъра за изследвания по национална сигурност и отбрана и с Централна библиотека.

Съвместната дейност на Военна академия „Г. С. Раковски”, висшите военни училища и Института по отбрана „Проф. Цв. Лазаров” с институти на БАН се организира на базата на подписани рамкови споразумения. Те дават възможност за сътрудничество в широк спектър от форми - от работа по съвместни проекти и разработки до провеждане на системни работни срещи на експерти на различни нива и предоставяне на становища по научни проблеми, взаимни участия в научни журита за защита на дисертационни трудове и за хабилитиране на академичния състав по сходни научни направления.

Военна академия „Г. С. Раковски” има Рамков договор за сътрудничество с БАН (подписан през 2008 г.) и работи в тясно сътрудничество с Института за изследване на обществата и знанието, Института по металознание, съоръжения и технологии „Академик Ангел Балевски”, Института по балканистика с Център по тракология, Института по океанология, Института по геофизика, геодезия и география, Центъра за изследвания по национална сигурност и отбрана, Института по информационни и комуникационни науки и технологии.

Националният военен университет „В. Левски” има Рамков договор с БАН (подписан през 2010 г.). През 2015 г. приключиха дейностите по Проект № BG051PO001-3.1.07-0011 „Актуализиране на учебните програми в НВУ „Васил Левски” гр. Велико Търново в съответствие с изискванията на пазара на труда” – по Оперативна програма „Управление на човешките ресурси”. В този проект партньори на НВУ бяха фирми и организации на Сдружението на Българската отбранителна индустрия, като една от тях е Института по металознание, съоръжения и технологии „Академик Ангел Балевски” на БАН. Съвместно със същия институт е реновиран и оборудван кабинет „Защита на критичната инфраструктура” за провеждане на лекционни и практически занятия по магистърска програма „Защита на критичната инфраструктура”. Програмата е разработена заедно със специалисти от Института по металознание, съоръжения и технологии „Академик Ангел Балевски” и обучението се води съвместно от преподаватели от НВУ „В. Левски” и учени от БАН. През 2015 г. стартираха съвместни проучвателни дейности между НВУ „В. Левски” и няколко други партньора, част от които са Центъра за изследвания по национална сигурност и отбрана и Института по системно инженерство и роботика, за изграждане на

Център за компетентност за научни изследвания по защита на населението и критичната инфраструктура, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“. Към момента се очаква стартиране на процедурите от страна на Управляващия орган.

Висшето военноморско училище „Н. Й. Вапцаров“ има Рамково споразумение с БАН (подписано през 2008 г.). Успешно функционира изграденият с участието на учени от БАН Регионален изследователски център по морски науки и технологии с цел координиране на устойчивото развитие на морската индустрия и помощ на отбранителните технологии, за повишаване качеството на морското образование. Обучението за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“ по специалност „Океанско инженерство“ се извършва съвместно от преподаватели от Висшето военноморско училище и учени от БАН.

В резултат на съвместната дейност, продукти, разработени с участието на учени от БАН, са внедрени на въоръжение, разработени са образци въоръжение, техника и кораби, с което пряко се подпомага дейността на Военноморските сили.

През 2015 г. беше проведена Конференция по морска екология, на която беше взето решение за основаване на клъстер *My clean sea*, в който партньори на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ от Българската академия на науките са: Институт по космически изследвания и технологии, Национален институт по метеорология и хидрология и Институт по металознание, съоръжения и технологии „Акад. Ангел Балевски“.

През отчетната година Висшето военноморско училище работи по проект „Интегрирана информационна система за поддръжка управлението на бреговата зона“ съвместно с Център по хидро- и аеродинамика – Варна, към Института по металознание, съоръжения и технологии и с Института по океанология към БАН. Изпълнен е проект на тема „Функционално зонирание на националните морски пространства за създаване на информационна система за управление на крайбрежната зона“, за което беше присъдена колективна награда „Варна 2016“ в областта на обществените науки.

Членове на Института по океанология към БАН и ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ участваха в основаването на Асоциация за наука, образование, култура, изкуство и спорт в гр. Варна.

Институтът по отбрана „Професор Цветан Лазаров“ осъществява сътрудничество с институти на БАН в различни области. Това е резултат от сключени през последните години рамкови договори за сътрудничество с някои водещи институти, с които има близки научни тематика и интереси. Това са Института по металознание, съоръжения и технологии „Академик А. Балевски“ с Център по хидро и аеродинамика, Института за космически изследвания и технологии, Института по полимери. Рамковите договори дават възможност за широк спектър на сътрудничество, като се започне от съвместни проекти и разработки, и се стигне до системни работни срещи на експерти на различни нива и

През 2015 г. в акредитираните изпитвателни лаборатории на Института по отбрана „Професор Цветан Лазаров” са изпитвани редица съвместни продукти, разработени от учени от Института по отбрана и институти на БАН, като защитни балистични панели, бронезилетки, бронирани стъкла и др.

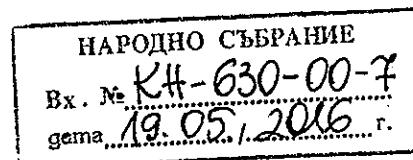
Политиката на Министерството на отбраната за научни изследвания и технологии подкрепя провеждането на научни изследвания в традиционните и нововъзникващи области на познанието. В този смисъл сътрудничеството с Българската академия на науките е особено ценно, а провеждането на съвместни научни изследвания в съвременни направления на отбраната и сигурността се насърчава и подкрепя с убедеността, че в основата на успешната практическа дейност са образованието, знанията и иновациите. Активната съвместна работа е от взаимна полза, тъй като дава възможности на Министерството на отбраната за получаване на най-висока научна експертиза по проекти в сферата на сигурността и отбраната, а на Българската академия на науките - да повиши приложната стойност на разработките си.

МИНИСТЪР НА
НА РЕПУБЛИКА

. 2016 г.

Изх.№ 2/16.05.2016г.

ДО

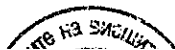
Г-жа МИЛЕНА ДАМЯНОВА

Председател на

Комисията по образованието и науката

Уважаема г-жо Дамянова,

Във връзка с Ваше писмо № КН-653-09-33 от 12.05.2016г. относно разглеждане на Годишния Доклад за дейността на БАН за 2015г. Ви информирам, че СР в Република България няма забележки по него и предлагам да бъде приет.

Проф. д-р инж. Любен Тотев

Председател на Съвета на Ректорите

на Висшите училища в

Република България

СЪЮЗ НА УЧЕНИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Председател: проф. Венелин Енчев, д.х.н.
Зам.-председател: проф. Атанас Кирилов, д.с.н.

Председатели
на СУБ:

Акад. Асен Хаджиолов
1944-1945

Проф. Георги Павлов
1945-1946

Акад. Михаил Димитров
1946-1962

Акад. Кирил Братанов
1962-1986

Акад. Любомир Илиев
1986-1989

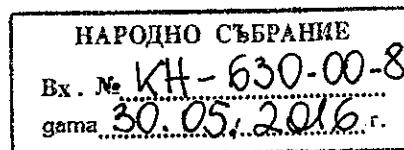
Чл.-кор. Александър Янков
1989-1990

Проф. Иван Матев
1990-1998

Акад. Дамян Дамянов
1998-2015

Проф. Боян Вълчев
2015

27.05.2016 г.

До
Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАМЯНОВА,

В отговор на писмо на Народното събрание на Република България, изх. № КН-653-09-33 от 12.05.2016 г. Ви изпращам Становище на Съюза на учените в България за годишния отчет за 2015 г. на БАН.

С уважение,

проф. Венелин Енчев
Председател на СУБ

СТАНОВИЩЕ
НА СЪЮЗА НА УЧЕНИТЕ В БЪЛГАРИЯ
ЗА ГОДИШНИЯ ОТЧЕТ ЗА 2015 Г. НА БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА
НАУКИТЕ В ОТГОВОР НА ПИСМО НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, ИЗХ № КН-653-09-33 ОТ 12.05.2016 Г.

Българската академия на науките (БАН) е водещ научен център в България, в който са съсредоточени 1/3 от изследователите на пълно работно време. Останалите 2/3 са разпределени в 52 университета, Селскостопанска академия (ССА), Медицинска академия (МА) и други научни организации. Съгласно Устава и Закона на БАН, „чл.1. (1) Българската академия на науките (БАН) е национална автономна организация за научни изследвания и чл. 2. (1) В БАН се извършва научна дейност в съответствие с общочовешките ценности, националните традиции, интереси и приоритети. Тя участва в развитието на световната наука и съдейства за умножаване на духовните и материалните ценности на нацията.”

За периода 2010- 2015 г. БАН е водеща организация в публикационната дейност с 62,9% от всички публикации на български учени и 59,2% от цитиранията, според IncitesTM. Патентната активност на научните организации за периода 2008-2014 г., по данни на Патентното ведомство е 72,2% или повече от 2/3 от патентите у нас са подадени от институтите на БАН (с. 14).

До м. ноември 2015 г. ¼ от проектите с договорено финансиране по програма „Хоризонт 2020” се разработват в институтите на БАН (с. 75).

БАН е водеща институция и в общонационалните и оперативните дейности, обслужващи държавата. Ще споменем само една много малка част от тях. Институтът по механика е водещ в клъстерите „Мехатроника и автоматизация”, „Безразрушителен контрол в Р България”, „Екологични и енергоспестяващи системи” , „Наука-иновации-сигурност”. Институтът по системно инженерство и роботика конструира прибори и инструменти за експеримента с Големия адронен ускорител. Институтът по информационни и комуникационни технологии поддържа опорните възела на БИОМ и GEANT3. Лабораторията по телематика участва в разработването на условията за изграждане на домейна кирилица.бг. НИМХ извършва всички оперативни дейности у нас в областта на метеорологията, хидрологията, агрометеорологията, състоянието и физикохимичните процеси в атмосферата и хидросферата и водното стопанство. Службата към Института за български език «Езикови справки и консултации» е единствена в страната.

През 2015 г. в сравнение с предишните 4 години броят на публикациите на учените от БАН, реферирани и индексирани в световната система е намалял. За сметка на това се е увеличил броят на учебниците, учебните помагала, научно-популярните публикации (вж. Фигурата на с. 134). През 2015 г. учените от БАН са получили по-малко цитирания в сравнение с 2013 и 2014 г. (вж фиг. на с. 136)

През 2015 г. Регионалната академична мрежа се е разраснала и към нея са се присъединили още два академични центъра (в Казанлък и в Смолян).

Докторантурата заема важно място в системата на подготовка на кадри с висока квалификация, необходими за общество и икономика на знанието. Дейността на подготовката на докторантите в БАН е съсредоточена върху развитието на приоритетни за страната фундаментални и приложни научни направления. Важен индикатор за развитието на икономиката на страната е процентът на докторантите по естествени и инженерни науки. От таблицата на с. 107 се вижда, че през 2015 г. в тези науки са защитили близо 70% от докторантите в БАН.

Продължава успешната си работа и Ученическият институт при БАН (с. 108-109).

От значение за цялостната дейност на БАН е международното сътрудничество на нейните институти и мобилността на учените. През 2015 г. БАН е разширила сътрудничеството с аналогични организации и е подписала 7 нови споразумения и меморандуми за сътрудничество (с. 123). През 2015 г. учените от БАН са сключили 23 нови договора по РП на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ за 3,25 млн. лв. (с. 127).

През 2015 г. субсидията на БАН от държавния бюджет е 75 875 400 лв. или с 1 403 376 лв по-малко от 2014 г. В същото време собствените приходи са 55 280 518 лв. Тези приходи са с целево предназначение и не могат да се използват за общоакадемични нужди (с.130). Собствените приходи през 2015 г. са намалели най-вече заради сведените почти до нула трансфери от фонд „Научни изследвания“ (от 6 956 765 лв през 2014 г. до 388 306 лв през 2015 г.) (с. 140).

Постиженията на учените от БАН са оценени не само у нас, но и в чужбина. 4 от 6-те награди „Питагор“ на МОН за 2015 г. са дадени на учени от БАН. Годишната награда за високи научни резултати на Thomson Reuters е връчена на Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика.

Науковедски изследвания доказват, че съществува тясна връзка и зависимост между инвестициите в науката и по-точно във фундаменталните изследвания и техните плодове – броя на статиите в международни научни списания. Отчетният доклад на БАН доказва това твърдение. С намаляването на субсидията и на приходите от други източници на БАН, намалява броят на и публикациите в реферирани и индексирани издания.

Мисията и задачите БАН могат да се осъществят само при наличие на държавна политика за научни изследвания, стабилно държавно финансиране, държавни грижи за стимулиране за научна кариера и привличане и задържане на млади хора в науката и по специално в БАН.

Между богатството на страната и качеството на нейната наука има положителна връзка. Колкото е по-богата страната, толкова по-качествена е науката ѝ, или колкото по-качествена е науката, толкова по-богата е страната. Според бившият американски президент бил Клинтън богатите страни имат

добри университети и наука не защото са богати, а са богати, защото имат добри университети и добра наука.

Като цяло годишният отчет на БАН за 2015 г. отразява обективно по различни показатели многостранната ѝ дейност и реалното състояние на науката не само в БАН, но и в България.

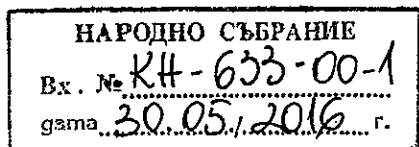

**ФЕДЕРАЦИЯ НА НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИТЕ СЪЮЗИ
В БЪЛГАРИЯ**

1000 София, ул. "Г.С.Раковски" № 108

п.к.431; тел.: 987-72-30; факс: 987-93-60; E-mail: info@fnts.bg

Изх. № 58/30.05.2016г.

**ДО
МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА КОМИСИЯ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА
ЧЕТИРЕДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

Относно: Годишен Доклад за дейността на Българска академия на науките за 2015 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАМЯНОВА,

В отговор на Ваше писмо изх. № КН-653-09-33/12.05.2016 г., приложено Ви изпращам Становище на Федерацията на научно-техническите съюзи за Годишния доклад за дейността на Българска академия на науките за 2015 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ФНТС:

ПРОФ. Д.Т.Н. ИНЖ. ИВАН ЯЧЕВ

СТАНОВИЩЕ

на Федерацията на научно-техническите съюзи в България

Относно: Годишен Доклад за дейността на Българска академия на науките за 2015 г.

Годишният Доклад за дейността на Българска академия на науките за 2015 г. (наричан по нататък в текста: ГД БАН 2015) е с обем 138 стр. (от които 48 стр. са диаграми - 24 на брой) и представя обзор на следните аспекти от дейността на БАН за 2015 г.:

1. Най-важните резултати от изследователската дейност по научни и научно-приложни направления, а именно:

- Информационни и комуникационни науки и технологии
- Енергийни ресурси и енергийна ефективност
- Нанонауки, нови материали и технологии
- Биомедицина и качество на живот
- Биоразнообразие, биоресурси и екология
- Климатични промени, рискове и природни ресурси
- Астрономия, космически изследвания и технологии
- Културно-историческо наследство и национална идентичност
- Човек и общество
- Единен център за иновации.

2. Дейност на регионалните академични центрове.

3. Общонационалните и оперативни дейности обслужващи Държавата.

3. Изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020.

4. Международната дейност, в т.ч.:

- Двустранно международно научно сътрудничество
- Сътрудничество с европейски научни институции
- Сътрудничество с неевропейски научни институции
- Участие в международни програми
- Участие в програми на ЕС за научни изследвания и технологично развитие
- Участие в международни научни организации.

5. Финансова дейност.

През 2015 г. БАН е съсредоточила усилията си за повишаване качеството и ефективността на научните изследвания в служба на обществото и държавата, и за утвърждаване на Академията като национален научен, духовен и експертен център. Потвърждение на това е участието на институтите на БАН в 26 проекта финансирани по програма Хоризонт 2020 на ЕС, а така също и активната патентна дейност - делът на патентите на БАН, от общия брой патенти издадени в България е 7,6%.

Изключително полезна през 2015 г. е дейността на регионалните академични центрове, която е насочена към партньорство с университети, фирми и общински структури.

Научно-изследователската дейност на БАН е в пълно съответствие с основните приоритети на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020, а именно да се повиши иновационната активност, качеството на образованието и развитието на човешките ресурси. Институтите на БАН участват активно в изпълнението на проекти финансирани от ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007- 2013“ и Националния иновационен фонд. Добри примери за това участие са:

- Институт за космически изследвания и технологии: проект „Укрепване и разширяване на офиса за трансфер на аерокосмически технологии в областта на защита на здравето на гражданите при бедствия“ ;
- Институт по електрохимия и енергийни системи: проект „Модификатори за намаляване на триенето и износването на индустриално оборудване“;
- ЦЛ СЕНЕИ БАН и „АМГ Технолоджи“ ООД: проект „Разработка на наноламинатни проводящи структури за авангардни приложения“ финансиран от Национален иновационен фонд;
- Институт по физика на твърдото тяло „Акад. Георги Наджаков“: проект „Обновяване на технологичното оборудване и апаратура за иновативни научно приложни разработки на многослойни оптични структури“ ;
- Институт по оптични материали и технологии „Акад. Йордан Малиновски“: проект „Развитие на приложните изследвания в ИОМТ чрез разработване на високотехнологични оптични материали за съвременни приложения“;
- Институт по металознание, съоръжения и технологии „Акад. Ангел Балевски“ и „Медеор Кастинг“ ООД: проект "Подобряване на технологията за леење на отливки от алуминиеви сплави чрез компютърно симулиране и нанотехнология" финансиран от Национален иновационен фонд.

Посредством проектно финансиране от ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007- 2013“ в Институт по физикохимия „Акад. Ростислав Каишев“, Институт по физикохимия, Институт по обща и неорганична химия, Институт по полимери, Централна лаборатория по приложна физика, е закупено съвременно лабораторно оборудване. Използването и прилагането на този инструмент е довело до повишаване нивото на научните изследвания, укрепване на научноизследователския капацитет и иновативния потенциал на научните колективи.

По наше мнение в резултат от изпълнението на цитираните проекти е натрупан полезен опит, който трябва да бъде анализиран с цел оптимизиране на съществуващите и въвеждане на нови инструменти за подкрепа на приложно-научните изследвания и стимулиране на иновациите.

Привличането, изграждането и задържането на млади висококвалифицирани специалисти в страната, които да осигурят приемственост на изследванията в съответните научни направления е болезнен проблем. (стр. 89 на ГД БАН 2015). Той се отнася не само до БАН или до Университетите, които са отговорни за подготовката на бъдещите научни кадри. Очевидно е, че ролята на средното образование е съществена за създаването на изследователски потенциал в младите хора. Пробуждането на интерес към научното поприще е съществено условие за решаването на кадровия проблем в сферата на научните изследвания и необходимо условие за постигане на заложените резултати във формулираните на държавно ниво научни приоритетни направления. Разумно би било тази проблематика да бъде обществено дискутирана и анализирана. ФНТС би могла да съдейства при организирането на такава обществена дискусия. Необходимо е също така този анализ да намери място и в рамките на “Проекта за стратегия на развитието на научните изследвания до 2025 година”.

Считаме, че това е в интерес на цялото общество.

В заключение ФНТС предлага Годишният доклад на БАН за 2015 г. да бъде приет от Комисията по образованието и науката.

Председател на ФНТС:

/проф. д.т.н. Иван Ячев/